

การพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์
เพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (KANOK Model)
The Development of Instructional Model of Local on Constructivism to promote
Analytical thinking skills for Grade 5 students (KANOK Model)

กนกนุช ศิริสนธิ

โรงเรียนชุมชนบ้านโนนเปือย (มหาพิมพ์สงเคราะห์)

Kanoknuch Sirisonthi

Ban Non Puei Community School (Maha Phimsongkroh)

Email: boonsuk.hmee1@gmail.com

วันที่รับบทความ: 3 กรกฎาคม 2567; วันที่แก้ไขบทความ 7 สิงหาคม 2567; วันที่ตอบรับบทความ: 9 สิงหาคม 2567

Received: July 3, 2024; Revised: August 7, 2024; Accepted: August 9, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ เพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 2) เพื่อสร้างและตรวจสอบคุณภาพของแบบการจัดการเรียนรู้ ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 3) เพื่อทดลองใช้แบบการจัดการเรียนรู้ และ 4) เพื่อประเมินผลการใช้แบบการจัดการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 21 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ คู่มือการใช้แบบการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบ แบบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ และแบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติ t-test แบบ Dependent

ผลการวิจัยพบว่า 1) แบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการจัดการเรียนรู้ เนื้อหา และการวัดและประเมินผล มีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 ทบทวนความรู้เดิม (K = Knowledge) ขั้นที่ 2 แนะนำให้สืบค้นหาความรู้ (A = Active learning) ขั้นที่ 3 คิดวิเคราะห์หาเหตุผลแล้วสรุปความรู้ใหม่ (N = New Knowledge) ขั้นที่ 4 นำเสนอผลงาน (O = Opportunity) และขั้นที่ 5 บูรณาการนำไปเผยแพร่ (K = Knowledge Sharing) ผลการตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า แบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด 2) ผลการใช้แบบการจัดการเรียนรู้ พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีทักษะการคิดวิเคราะห์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น

คำสำคัญ : แบบการจัดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์; ทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์; ทักษะการคิดวิเคราะห์

Abstract

The objectives of this research were to 1) study basic information for developing a history learning model according to constructivist theory. To enhance analytical thinking skills for grade 5 students 2) To create and check the quality of the learning management model to be efficiency according to the criteria of 80/80 3) To try out the learning management model and 4) to evaluate the use of the learning management model. A sample of 21 people, the research instruments were learning management plans, learning management model usage manuals, tests, analytical thinking skills tests, and satisfaction questionnaires. The statistics used in the research were mean, standard deviation and dependent t-test.

The research results found that 1) the developed learning management model consisted of 5 components: principles, objectives, learning management processes, content, and measurement and evaluation. There are 5 steps in the learning management process: Step 1: Review previous knowledge (K = Knowledge), Step 2: Recommend to search for knowledge (A = Active learning), Step 3: Analyze, find reasons and summarize new knowledge (N = New Knowledge), Step 4: Present the work (O = Opportunity), and Step 5: Integrate and disseminate (K = Knowledge Sharing). The results of the expert examination found that the developed learning management model was most appropriate. 2) The results of using the learning management model found that students had higher academic achievement after studying than before studying, with statistical significance at the .05 level. The analytical thinking skills after studying were significantly higher than before studying at a statistical level of .05 and students are satisfied with learning with the developed learning management model.

Keywords: The History Learning Model; Constructivist Theory; Analytical Thinking Skills

บทนำ

ประวัติศาสตร์เป็นศาสตร์สาขาหนึ่งของสังคมศาสตร์ที่ศึกษาพัฒนาการของมนุษย์แสดงถึงเรื่องราวในอดีตของมนุษยชาติที่ดำเนินมาจนกระทั่งถึงปัจจุบัน ทั้งด้านการดำรงชีวิต การเมือง เศรษฐกิจและสังคม ซึ่งทำให้สามารถมองเห็นถึงพื้นฐานและพัฒนาการของการอาศัยอยู่ของสังคม การอาศัยอยู่ร่วมกันของมนุษย์ ปัจจุบันนักวิชาการและนักประวัติศาสตร์ได้หันมาให้ความสำคัญกับการศึกษาประวัติศาสตร์มากขึ้นเพราะการรู้ตัวตนในอดีตของชาติ จะเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาเยาวชน และพัฒนาการศึกษาประวัติศาสตร์ชาติ

ด้วยการฝึกให้ผู้เรียนรู้จักการคิดวิเคราะห์ ซึ่งเป็นการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักคิดไตร่ตรองอย่างรอบคอบ สามารถแยกแยะข้อเท็จจริงกับความคิดเห็นได้ สามารถตั้งสมมติฐานเพื่อหาข้อสรุปประเด็นสำคัญโดยใช้เหตุผล เพื่อนำไปสู่การตัดสินใจอย่างรอบคอบและรอบด้านมากขึ้นจึงให้ความสนใจการสอนวิชาประวัติศาสตร์มากขึ้น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้ปรับปรุงการเรียนการสอนรายวิชาประวัติศาสตร์ และบรรจุรวมไว้เป็น 1 ใน 5 สาระ ของรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม (วิภาดา ต๊ะวงศ์, 2554 หน้า 2-8) สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ได้วางกรอบเป้าหมายหลักเพื่อการพัฒนาทักษะของประชากรในศตวรรษที่ 21 เพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศไทยสู่ Thailand 4.0 โดยมุ่งเน้นการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่ผู้เรียนได้เรียนรู้และพัฒนาทักษะการคิด ทักษะการให้เหตุผล ทักษะกระบวนการกลุ่ม ความรู้ และคุณลักษณะจากการเรียนรู้ในห้องเรียนและนอกห้องเรียน โดยใช้เทคโนโลยีและเครือข่ายดิจิทัลที่มีประสิทธิภาพสนับสนุนการเรียนรู้ ความเข้าใจความแตกต่างทางวัฒนธรรม ทั้งยังกำหนดยุทธศาสตร์ทางการศึกษาในการจัดกิจกรรม เพื่อส่งเสริมการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560 หน้า 15-16) แต่การจัดการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์ของไทยให้นักเรียนมีทักษะในการคิดวิเคราะห์ จึงเป็นเรื่องที่ทำนายสำหรับครู เนื่องจากหลักสูตรวิชาประวัติศาสตร์เน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาประวัติศาสตร์ในแต่ละยุคสมัย ตั้งแต่สุโขทัย อยุธยา ธนบุรี และรัตนโกสินทร์ (Suphisara Chinakkarapong, 2020 pp. 5-7) เนื่องจากทักษะที่จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ 21 คือ ทักษะการคิดวิเคราะห์ ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของการเรียนรู้และการดำเนินชีวิต ประกอบด้วยทักษะที่สำคัญ คือ การสังเกตการเปรียบเทียบ การคาดคะเน และการประยุกต์ใช้ การประเมิน การจำแนกแยกแยะประเภท การจัดหมวดหมู่ การสันนิษฐาน การสรุปเชิงเหตุผล การศึกษาหลักการ การเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ทักษะการคิดวิเคราะห์ถือได้ว่าเป็นทักษะการคิดระดับสูงที่เป็นองค์ประกอบสำคัญและเป็นพื้นฐานของการคิดในแบบต่าง ๆ จะเห็นได้ว่า การคิดวิเคราะห์เป็นหัวใจสำคัญของการแสวงหาความรู้ (ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ, 2556, หน้า 48)

จากการที่ผู้วิจัยเป็นครูผู้สอนโรงเรียนชุมชนบ้านโนนเปือย (มหาพิมพ์สงเคราะห์) ได้ทำการวิเคราะห์สภาพปัญหาและข้อมูลด้านการจัดการเรียนการสอนร่วมกับคณะครูในโรงเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ระดับชั้นประถมศึกษา พบว่า นักเรียนไม่เข้าใจ ขาดความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาประวัติศาสตร์ท้องถิ่น และไม่สามารถเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ได้ จากการสอนแบบบรรยายของครูที่ผ่านมา ทำให้นักเรียนไม่สามารถคิดวิเคราะห์เชื่อมโยงความรู้ด้วยตนเองได้ ทำให้เกิดความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนในองค์ความรู้ (Misconception) ทั้งยังส่งผลให้ผู้เรียนขาดความกระตือรือร้นในการเรียนวิชา ประวัติศาสตร์ และหลักสูตรที่เน้นให้ความสำคัญกับประวัติศาสตร์ให้นักเรียนเห็นภาพประวัติศาสตร์ไม่ชัดเจนเท่าที่ควร และปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครูยังไม่หลากหลาย ไม่มีวิธีการสอนที่ทันสมัยที่น่าสนใจ นักเรียนขาดคุณลักษณะการเรียนรู้ และคุณลักษณะที่ดีในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด ประกอบกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว ทั้งมีสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย ผู้วิจัยจึงมี

แนวคิดที่จะพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์ในยุคดิจิทัล ที่ต้องเน้นการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย ให้สอดคล้องกับผู้เรียนเน้นการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ

ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ เพื่อหาเทคนิคการสอนที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นหลักเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมมากขึ้น เพื่อตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลทำให้ผู้เรียน เรียนอย่างมีความสุข มีบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดี ผู้เรียนได้ฝึกคิด ฝึกปฏิบัติ ฝึกเผชิญปัญหาและหาทางแก้ไขด้วยตนเอง ซึ่งการเรียนรู้ตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ (Constructivist Theory) เน้นให้ผู้เรียนได้คิดและสร้างความรู้จากการเผชิญสถานการณ์ แล้วเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมกับประสบการณ์ใหม่ ซึ่งต้องอาศัยการศึกษาค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้โดยการค้นหาและแสวงหาความรู้มาใช้แก้ปัญหาจากสถานการณ์ปัญหาด้วยตนเอง และเรียนรู้จากการปฏิสัมพันธ์กับกลุ่ม ซึ่งการทำกิจกรรมกลุ่มยังช่วยให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นมีการตรวจสอบความคิดเห็น การยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ที่สำคัญ การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ผู้เรียนจำเป็นต้องมีการเชื่อมต่อกับความใหม่กับความรู้เดิมในทุกสาขาวิชา จึงนำมาสู่การจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ที่ช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Savas, B., Senemoglu, N., & Kocabas, A., 2012) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลัดดาวัลย์ จิมอาษา (2562) ที่ได้เสนอรูปแบบการจัดการเรียนรู้วิชา สังคมศึกษา ส31101 โดยใช้ทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับรูปแบบการสอนโดยใช้ผังกราฟิก เพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และผล การวัดการคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้นำแนวคิดการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์มาเป็นทฤษฎีหลักในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ให้แก่ผู้เรียน ผสมผสานสื่อการเรียนรู้อันหลากหลาย รวมทั้งแหล่งเรียนรู้ในชุมชนสำหรับการสืบเสาะหาความรู้ด้วยตนเอง ผ่านกระบวนการกลุ่มร่วมคิดวิเคราะห์เรื่องราวประวัติศาสตร์ พัฒนาเป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ เพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (KANOK Model) เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะการคิดวิเคราะห์เรื่องราวที่เชื่อมโยงกับชีวิตประจำวัน พัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ เพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (KANOK Model)

2. เพื่อสร้างและตรวจสอบประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ เพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (KANOK Model)

3. เพื่อทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ เพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (KANOK Model)

4. เพื่อประเมินผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ เพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (KANOK Model)

สมมติฐานการวิจัย

1. ประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ เพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (KANOK Model) เป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนด

2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ (KANOK Model)

3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีทักษะการคิดวิเคราะห์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ (KANOK Model)

4. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ เพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (KANOK Model) ในระดับมากขึ้นไป

การทบทวนวรรณกรรม

การจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์

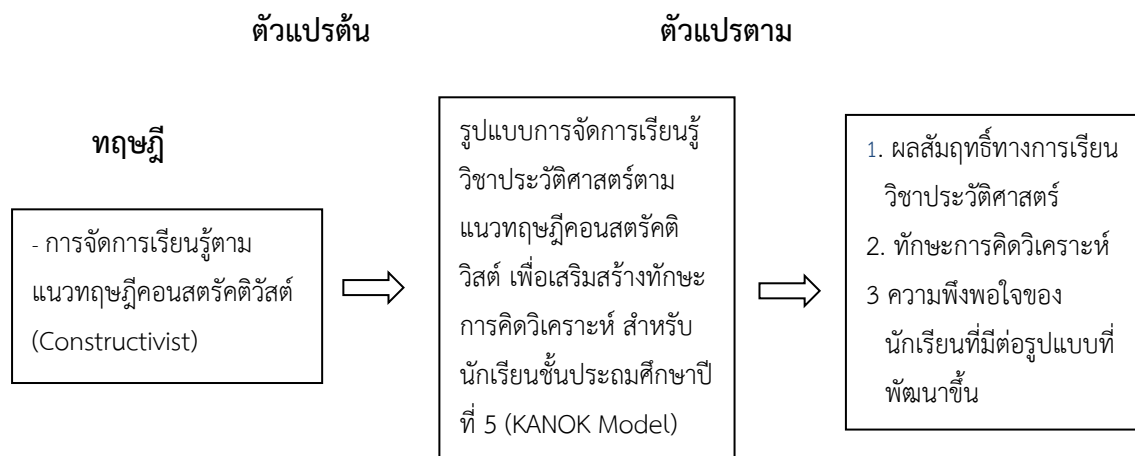
ทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ (Constructivist Theory) เป็นทฤษฎีที่ว่าด้วยการสร้างความรู้ของผู้เรียน ซึ่งเป็นกระบวนการที่ผู้เรียนจะต้องจัดกระทำข้อมูล ไม่ใช่เพียงรับข้อมูลเข้ามา และนอกจากกระบวนการเรียนรู้จะเป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ภายในสมองแล้ว ยังเป็นกระบวนการทางสังคมอีกด้วย การสร้างความรู้จึงเป็นกระบวนการทั้งทางด้านสติปัญญาและสังคมควบคู่กันไป (ทิตินา แชมมณี, 2560) โดยมีกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ของ Driver & Bell (1986), Yager (1991), บุญเชิด ภิญโญนนันตพงษ์ (2540), ทิตินา แชมมณี (2560), ศศิพัชร จำปา (2559), ยรรยง ผิวอ่อน และคณะ (2559), ลัดดาวัลย์ จิมอาษา (2562) และคงพันธ์ มีโพธิ์ (2565) ซึ่งผู้วิจัยสังเคราะห์กระบวนการจัดการเรียนรู้ โดยพิจารณาจากความคล้ายคลึงของขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 ทบทวนความรู้เดิมก่อนเพิ่มความรู้ใหม่ ขั้น

ที่ 2 แนะนำให้สืบค้นหาความรู้ร่วมกันจากแหล่งเรียนรู้ในชุมชนและสื่อออนไลน์ ขั้นที่ 3 คิดวิเคราะห์หาเหตุผล แล้วสรุปความรู้ใหม่ ขั้นที่ 4 หาโอกาสนำเสนอผลงาน ขั้นที่ 5 บูรณาการนำไปเผยแพร่

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ เพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (KANOK Model) จากแนวคิด และทฤษฎีพื้นฐาน ประกอบด้วย แนวคิดการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ของ Driver & Bell (1986), Yager (1991), และ ทิศนา ขัมมณี (2560) แนวคิดเกี่ยวกับทักษะการคิดวิเคราะห์ของ Bloom (1956) ซึ่งผู้วิจัยคาดว่าจะส่งผลต่อตัวแปรตามทั้ง 3 ตัว ดังภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการดำเนินงานวิจัย

การวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ เพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (KANOK Model) ผู้วิจัย ดำเนินการวิจัยตามกระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) มีรายละเอียดวิธีการ ดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ (Research : R1)

เป็นการศึกษาเกี่ยวกับแนวคิด เอกสารงานวิจัย ข้อมูลพื้นฐาน และสภาพปัจจุบันของการจัดการเรียน การสอนวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับการพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ตามแนวทฤษฎีคอน สตรัคติวิสต์ เพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (KANOK Model)

ขั้นตอนที่ 2 สร้างและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ (Development : D1)

เป็นการนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานในขั้นตอนที่ 1 มาออกแบบและพัฒนา (Design and Development) รูปแบบการจัดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ เพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (KANOK Model) ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือประกอบการใช้รูปแบบ เพื่อนำไปศึกษานำร่องกับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อตรวจสอบความเป็นไปได้ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ และหาประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ เพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (KANOK Model) พัฒนาปรับปรุงก่อนนำไปทดลองใช้จริง

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ (Research : R2)

ผู้วิจัยดำเนินการโดยนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ คู่มือการใช้รูปแบบฯ และแผนการจัดการเรียนรู้ ที่พัฒนาตามลำดับขั้นของการจัดการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ไปทดลองใช้ในสภาพจริง

แหล่งข้อมูล

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5ที่กำลังเรียนภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนชุมชนบ้านโนนเปือย (มหาพิมพ์สงเคราะห์) ตำบลโนนเปือย อำเภอกุดชุม จังหวดยโสธร จำนวน 1 ห้อง จำนวน 21 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ขั้นตอนที่ 4 ประเมินผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ (Development : D2)

เป็นขั้นตอนการประเมินประสิทธิผลของการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ เพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (KANOK Model) โดยการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เปรียบเทียบทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนก่อนและหลังเรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ และศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบที่พัฒนาขึ้น

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ เพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (KANOK Model)

1.1 ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (สาระประวัติศาสตร์) (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ได้วิเคราะห์ตัวชี้วัดตามมาตรฐานสาระการเรียนรู้เพื่อกำหนดกรอบเนื้อหา เรื่อง เล่าขานตำนานไทย สำหรับใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ศึกษาขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบ KANOK Model ศึกษาทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ และแนวคิดการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์ ผลการศึกษาข้อมูลดังกล่าว ทำให้

ผู้วิจัยสามารถทำตารางสังเคราะห์กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบการจัดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ เพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เป็นขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน (ฉบับร่าง) ของ KANOK Model

1.2 ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานจากแหล่งข้อมูลบุคคล ได้แก่ ครูผู้สอนวิชาประวัติศาสตร์และนักเรียนที่เรียนวิชาประวัติศาสตร์ พบว่า ครูประวัติศาสตร์ส่วนใหญ่จัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ Active Learning เน้นให้นักเรียนฝึกปฏิบัติและอภิปรายผลการสืบค้นข้อมูลทางประวัติศาสตร์ ซึ่งนักเรียนมีความสนใจที่จะรับการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ และเพิ่มความเข้าใจในการเรียน ตั้งใจทำงานที่มอบหมายให้เสร็จตามเวลาที่กำหนด

2. ผลการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ เพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (KANOK Model)

2.1 ผลการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ เพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียกว่า “KANOK Model” มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 ทบทวนความรู้เดิมก่อนเพิ่มความรู้ใหม่ (K = Knowledge) ขั้นที่ 2 แนะนำให้สืบค้นหาความรู้ร่วมกันจากแหล่งเรียนรู้ในชุมชนและสื่อออนไลน์ (A = Active learning) ขั้นที่ 3 คิดวิเคราะห์หาเหตุผลแล้วสรุปความรู้ใหม่ (N = New Knowledge) ขั้นที่ 4 หาโอกาสนำเสนอผลงาน (O = Opportunity) และขั้นที่ 5 บูรณาการนำไปเผยแพร่ (K = Knowledge Sharing) 4) เนื้อหา และ 5) การวัดและประเมินผล ซึ่งมีผลการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ เพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (KANOK Model) แบบภาคสนาม (Field Tryout) ได้ค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 80.68/82.42 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 โดยผู้วิจัยได้จัดทำคู่มือการใช้รูปแบบ และแผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้ต่อไปนี้

แผนภาพที่ 2 รูปแบบการจัดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ เพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (KANOK Model)

2.2 ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ เพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (KANOK Model) พบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.728$, S.D. = 0.567) คู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.723$, S.D. = 0.453) แผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ทั้ง 6 แผน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.505$, S.D. = 0.535)

2.3 ผลการประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ เพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (KANOK Model) แบบภาคสนาม (Field Tryout) มีค่าเท่ากับ 80.68/82.42 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80 สามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ เพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (KANOK Model)

3.1 ผลการหาประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ เพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (KANOK Model) ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงผลการหาประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้

ผลการทดสอบ	จำนวนนักเรียน	คะแนนเฉลี่ย	คิดเป็นร้อยละ ประสิทธิภาพ
ระหว่างการจัดการเรียนรู้	21	24.68	E1/E2 = 82.26 /80.76
หลังการจัดการเรียนรู้	21	24.23	

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลการหาประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ เพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (KANOK Model) มีค่าเท่ากับ 82.26 /80.76 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80

3.2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ เพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (KANOK Model) ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้

การทดสอบผลสัมฤทธิ์	จำนวนนักเรียน	$\bar{X}$	S.D.	t	sig
ก่อนเรียน	21	12.95	1.818	30.488	0.000
หลังเรียน	21	24.23	2.024		

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ เพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (KANOK Model) หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3 ผลการเปรียบเทียบทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนก่อนและหลังเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ (KANOK Model) ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงผลการเปรียบเทียบทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนก่อนและหลังเรียน

ทักษะการคิดวิเคราะห์	จำนวนนักเรียน	$\bar{X}$	S.D.	t	sig
ก่อนเรียน	21	11.90	1.818	33.165	0.000
หลังเรียน	21	23.71	1.296		

จากตารางที่ 3 พบว่า ผลการทดสอบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ (KANOK Model) หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผลการประเมินผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ เพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (KANOK Model)

ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ เพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (KANOK Model) ในภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.764$, S.D. = 0.483)

สรุปและอภิปรายผล

1. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ เพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (KANOK Model) พบว่า องค์ประกอบและกระบวนการเรียนการสอนตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้ มี 5 องค์ประกอบ คือ หลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการจัดการเรียนรู้ เนื้อหา และการวัดและประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับ

แนวคิดของ Kemp, Morrison, and Ross (1994), Anderson (1997), Arends (1997), Joyce and Well (2011), ยรรยง ผิวอ่อน และคณะ (2559), ศศิพัชร จำปา (2559), สุปรียา ไผ่ล้อม (2562), โชติมา กลิ่นบุบผา (2562), สาวิตรี โชตก และคณะ (2565) และ คงพันธ์ มีโพธิ์ (2565)

2. ผลการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ เพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (KANOK Model) พบว่า มีประสิทธิภาพ (E1/E2) เท่ากับ 80.68/82.42 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดคือ 80/80 และเป็นการยอมรับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 ทั้งนี้เนื่องจากมาจากรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นอย่างเป็นระบบมีการพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอน และขั้นตอนแต่ละขั้นตอนมีความสัมพันธ์กัน สอดคล้องกับแนวคิดของ ทิศนา แหมมณี (2560) ที่กล่าวไว้สรุปได้ว่า การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนต้องผ่านการจัดองค์ประกอบต่าง ๆ ให้เป็นระบบโดยคำนึงถึงทฤษฎีและหลักการที่เกี่ยวข้องรวมทั้งจัดให้มีความสัมพันธ์กันเพื่อนำนักเรียนไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ นอกจากนี้ ยังมีการประเมินความสอดคล้องขององค์ประกอบต่าง ๆ และความเหมาะสมของรูปแบบการเรียนการสอนโดยผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Joyce and Weil (1996) ที่กล่าวไว้ว่า ก่อนนำรูปแบบการเรียนการสอนไปใช้ ต้องมีการตรวจสอบคุณภาพและปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่บกพร่อง นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้นำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองศึกษานำร่องเพื่อพิจารณาความเป็นไปได้ ก่อนไปทดลองจริง

3. ผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์เพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (KANOK Model) สรุปได้ดังนี้

3.1 ประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ เพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (KANOK Model) เท่ากับ 82.26/80.76 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 ทั้งนี้เนื่องจากมาจากรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นอย่างเป็นระบบตามหลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ ได้ค่าความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ย 4.728 อยู่ในระดับมากที่สุด แสดงว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ KANOK Model ที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Joyce and Weil (2011) ที่ว่าการเรียนการสอนที่เป็นระบบหรือการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน เป็นหนทางหนึ่งที่จะสร้างระบบการศึกษาที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพราะการสอนที่เป็นระบบคือ การสอนที่พัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณภาพแบบองค์รวม ซึ่งดำเนินตามหลักการ แนวคิด ทฤษฎีการเรียนรู้ที่เป็นที่ยอมรับ และมีผลการวิจัยรองรับ หัวใจสำคัญคือสอนให้นักเรียนเรียนรู้เป็น ไม่ใช่สอนให้นักเรียนรู้แค่เพียงเนื้อหา สอนให้นักเรียนมีความสามารถในการเรียนและมีประสิทธิภาพในอนาคต ดังนั้น รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ KANOK Model ที่พัฒนาขึ้น จึงมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์กำหนดไว้

3.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์และทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ KANOK Model หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ดำเนินตามขั้นตอนของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น ได้รับการตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญ ก่อนนำมาใช้ในการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง โดยผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.505 ด้วยขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 ทบทวนความรู้เดิมก่อนเพิ่มความรู้ใหม่ (K = Knowledge) ขั้นที่ 2 แนะนำให้สืบค้นหาความรู้ร่วมกันจากแหล่งเรียนรู้ในชุมชนและสื่อออนไลน์ (A = Active learning) ขั้นที่ 3 คิดวิเคราะห์หาเหตุผลแล้วสรุปความรู้ใหม่ (N = New Knowledge) ขั้นที่ 4 หาโอกาสนำเสนอผลงาน (O = Opportunity) และขั้นที่ 5 บูรณาการนำไปเผยแพร่ (K = Knowledge Sharing) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ John Dewey (1963) ที่กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ เป็นการจัดประสบการณ์ตรงโดยใช้การเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติ เป็นการจัดกิจกรรมในลักษณะกลุ่มปฏิบัติการที่เรียนรู้ด้วยการเผชิญสถานการณ์จริงและการแก้ปัญหา เพื่อให้เกิดการเรียนรู้จากการกระทำผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง ผึกคิด ผึกทักษะกระบวนการต่าง ๆ ผึกการแก้ปัญหาด้วยตนเอง และผึกทักษะการแสวงหาความรู้ร่วมกันเป็นกลุ่ม เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีการอภิปรายแสดงความคิดเห็นร่วมกันและได้ค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ จึงสนับสนุนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

3.3 ผลการทดสอบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ (KANOK Model) หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 3 อาจเป็นเพราะนักเรียนได้ทำกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่ม จึงมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน กระตุ้นความสนใจ ทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ เรียนอย่างมีความสุข สนุกสนานไม่เบื่อหน่าย ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง และรู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่น ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น นักเรียนสามารถสอบถามครูได้ทันทีที่เกิดความสงสัย และเมื่อนักเรียนทำกิจกรรมเสร็จแล้ว มีการเฉลยคำตอบให้ทราบทันที ทำให้นักเรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์หลังเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ เกษมสันต์ พุ่มกล้า และสุทธิพร บุญส่ง (2563) ที่พบว่า การทำงานด้วยกระบวนการกลุ่ม ส่งผลให้นักเรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์สูงขึ้น

4. ผลการประเมินผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ เพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (KANOK Model) พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ในภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 4 อาจเป็นเพราะรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น เป็นการดำเนินกิจกรรมที่มีการใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย ช่วยกระตุ้นความสนใจ ทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ จากการทำกิจกรรมกลุ่ม รู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่น จึงเป็นโอกาสปรึกษาหารือแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็นกันภายในกลุ่ม ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง คิดอย่างมีเหตุผล และผึกการ

แก้ปัญหาด้วยตนเองอย่างเป็นระบบเป็นขั้นตอน สอดคล้องกับงานวิจัยของ จรวย แม่นธนู (2564) และ พรพิมล ชูสอน และคณะ (2565) ที่พบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1 ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ เพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (KANOK Model) ที่พัฒนาขึ้น มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และมีทักษะการคิดวิเคราะห์อยู่ในระดับมากขึ้นไป ดังนั้น ครูผู้สอนควรนำรูปแบบการเรียนรู้นี้ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยผสมผสานวิธีสอนและใช้สื่อการสอนที่หลากหลาย

1.2 ครูต้องอธิบายหรือชี้แจงวิธีการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนทราบก่อนทำกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้ นักเรียนเข้าใจตรงกัน โดยเริ่มต้นจากการชี้แจงวัตถุประสงค์วิธีการดำเนินการ บทบาทของนักเรียน การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ตลอดจนเกณฑ์การให้คะแนนเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม ก่อนดำเนินการกิจกรรม และสังเกตถึงปัญหาต่าง ๆ รวมทั้งมีการบันทึกปัญหาและข้อสงสัยที่นักเรียนซักถามทุกครั้ง เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขให้รูปแบบการจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรหาวิธีการหรือกระบวนการที่ทำให้ นักเรียนเกิดความสนใจเรียน และให้ความสำคัญกับการเรียนเพิ่มมากขึ้น เพราะมีนักเรียนบางคนที่ไม่ใส่ใจการเรียน ไม่สนใจกิจกรรม และไม่ให้ความสำคัญกับการเรียนเท่าที่ควร

2.1 การปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนสนใจในการเรียน และกล้าแสดงความคิดเห็น จึงควรพัฒนารูปแบบการสอนรูปแบบใหม่เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจ และเหมาะสมกับการสอนออนไลน์

เอกสารอ้างอิง

- เกษมสันต์ พุ่มกล้า และสุทธิพร บุญส่ง. (2563). การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน ในรายวิชาประวัติศาสตร์ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยวิทยาเชิงพุทธ, 5(12), 213-225.
- คงพันธ์ มีโพธิ์. (2565). พัฒนารูปแบบการจัดการความรู้แห่งอนาคต (MRDAE) โดยใช้สื่อประสมชุด ตามรอยประวัติศาสตร์อยุธยาที่ควรรู้ เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วารสารวิทยาลัยนครราชสีมา (สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์), 16(1), 460-473.

- จรวย แม่นธนู. (2564). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์, 6(3),681-694.
- โชติมา กลิ่นบุบผา. (2562). รูปแบบการสอนแบบอิงประสบการณ์ร่วมกับการสอนด้วยแหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการทำงานกลุ่ม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ระดับประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดบ่อ (นันทวิทยา) นครปากเกร็ด 1. วารสารวิชาการ Electronic Journal of Open and Distance Innovative Learning (e-JODIL),9(1),42-56.
- ทิตนา แคมมณี. (2560). ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญเชิด ภิญญอนันพงษ์. (2540). วิธีสอนแบบ Constructivism. (เอกสารประกอบการประชุม). กรุงเทพฯ: ตึกอำนวยการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พรพิมล ชูสอน และคณะ. (2565). ผลการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดการสร้างความรู้ในรายวิชา การจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาสำหรับครูประถมศึกษา ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์. วารสารวิชาการและวิจัย มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ,12(4),146-160.
- ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ. (2556). การพัฒนาการคิด.(พิมพ์ครั้งที่5). กรุงเทพฯ: 9119 เทคนิคพรินติ้ง.
- ยรรยง ผิวอ่อน, นิราศ จันทระจิตร และสุมาลี ชูกำแพง. (2559). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้สาระประวัติศาสตร์ เพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดขั้นพื้นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6. วารสารการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม,22(1),258-274.
- ลัดดาวัลย์ จิมอาษา. (2562). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้วิชา สังคมศึกษา ส31101 โดยใช้ทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ ร่วมกับรูปแบบการสอนโดยใช้ผังกราฟิกเพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. วารสารบัณฑิตศึกษา,16(75),139-149.
- วิภาดา ต๊ะวงศ์. (2554). ผลการสอนด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ เรื่อง ประวัติศาสตร์เมืองสี่มหาราชที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการพัฒนาการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาลเพชรวิทย์ จังหวัดตาก. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ศศิพัชร จำปา. (2559). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นโดยใช้แหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ เพื่อส่งเสริมกระบวนการคิดทางประวัติศาสตร์. วารสารวิชาการ Veridian E-Journal, Silpakorn University ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ,9(2),1158-1171.

- สาวตรี โชตก และอรพิน ศิริสัมพันธ์. (2565). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นตามแนวคิดประวัติศาสตร์บอกเล่า เพื่อส่งเสริมการรับรู้ความรู้สึกทางประวัติศาสตร์ร่วมกัน สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษา. **วารสารมนุษยสังคมปริทัศน์ (มสป.)**, 24(1), 57-77.
- สุปรียา ฝั่ล้อม. (2562). รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเมืองเป็นฐานเพื่อส่งเสริมความสามารถในการจัดการสิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. **วารสารเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม**, 2(5), 96-111.
- Anderson. (1997). **Using models of Instruction**. In C. R. Dills and A.J. Romiszowski (eds.), *Instructional development paradigms*. Englewood Cliffs, NJ: Education Technology Publications.
- Arends, R. I. (1997). **Classroom Instruction and Management**. New York: McGraw Hill.
- Bloom, B. S. (1956). **Taxonomy of Education Objectives: The Classification of Education Goal**. New York: Longman.
- Dewey, John. (1963). **Experience and Education**. New York: Macmillan.
- Driver, R.H. and Bell. (1986). Students thinking and the learning of science: A constructivist view. **The School Review**, 67 (240) :443-456.
- Joyce, B., and Wiel, M. (2011). **Models of Teaching**. Englewood Cliffs. N.J.: Prentice-Hall.

